

VALTUUSTOALOITE:

JÄMSÄ LAATII OSALLISUUSOHJELMAN - OHJEISTUKSEN OSALLISTAMISESTA OSANA TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMISTÄ.

MIKSI OSALLISUUTTA TARVITAAN KUNNASSA?

Jokaisella ihmisellä on tarve tulla kuulluksi ja nähdyksi toivomallaan tavalla, kuulua joukkoon, olla osallisena ja osallistua itselle tärkeiden asioiden edistämiseen.

Osallisuus on vahvasti yhteydessä hyvinvointiin: matalan osallisuuden kokemuksen on todettu liittyvän muun muassa vakavaan psyykkiseen kuormittuneisuuteen, yksinäisyyteen ja huonoksi koettuun työkykyyn. Kokemus osallisuudesta lisää hyvinvointia, turvallisuutta, uskoa tulevaisuuteen ja omiin mahdollisuuksiin. Tavoitteena on vähentää eriarvoisuutta, köyhyyttä, syrjäytymistä ja syrjintää. Erityisesti on huomioitava heikossa asemassa olevien osallisuus ja kuuleminen.

OSALLISUUDEN EDISTÄMISEN ERI ALUEITA:

- **Osallistaminen (edustukselliseen) päätöksentekoon:** kuntalaisaloitteet, kaavoitusprosessit, metsä- ja ympäristösuunnitelmat, lapsivaikutusten ja yritysvaikutusten ennakoarviointi.
- **Viestintä ja vuorovaikutusväylät:** tiedotus- ja keskustelutilaisuudet, tapahtumat, sähköinen asiointi, verkkosivut (kuntien omat Osallistu ja vaikuta - sivut, Otakantaa.fi, Lausuntopalvelu.fi) ja sosiaalinen media
- **Erilaiset vaikuttamisryhmät:** nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, maahanmuuttaja-/monikulttuurisuusneuvosto, kaupunginosayhdistykset, asiakasraadit, järjestöfoorumit ja kumppanuuspöydät
- **Osallisuutta omassa elämässä:** mm. heikoimmassa asemassa olevien osallisuuden edistäminen, matalan kynnyksen tilojen kehittäminen, monialainen yhteistyö.
- **Palveluihin** voi vaikuttaa myös kokemusasiantuntijatoiminnan ja vertaistuen kautta.
- **Osallisuutta yhteisössä ja vaikuttamisen prosesseissa:** mm. ihmisten kokemusten hyödyntäminen ja yhteiskehittäminen, omaehtoisen osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollistaminen, vaikutusten ennakoarviointiin osallistuminen, digitaalinen osallisuus.
- **Osallisuutta yhteisestä hyvästä:** mm. tilojen käyttö, avustukset, osallistava budjetointi, vapaaehtoistoiminnan ja järjestöjen tukeminen

OSALLISTAMINEN VAATII TEKIJÄT, VASTUUTAHON, RESURSSIT JA ARVIOINNIN

HYVÄSSÄ OSALLISUUSOHJELMASSA PITÄÄ OLLA

1. Muodostetaan osallisuustyöryhmä (monipuolinen kokoonpano)
2. Valitaan osallisuusvastaava
3. Kuvataan konkreettisesti, miten osallisuutta aiotaan edistää.
4. Sovitaan osallisuuden edistämiseksi tavoiteltavat tulokset, keinot ja niiden arviointi ja seuranta
5. Määritellään osallisuuden edistämisen resurssit ja vastuut
6. Tarvittavat määrärahat ja mahdolliset henkilöresurssit osoitetaan budjettissa

Jämsässä 30.5.2022

Aija Paakkannen
A. M. M.
Matti Karkainen
Sari Junile
S. S. S.
Pia El Savol
Caara Pante
J. J. J.
Oula Peltonen
Leipä Hämäläinen

J. J. J.
Aki Lemmetyinen
Sari W. W.
Dimitry Itäluoma
Heidi S. S. (varv.)
Kanta Puttonen KD
Aija Haukko KD
Taru Vuorimäki